

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ενιαίος
Φορέας
Κοινωνικής
Ασφάλισης

Κεντρική Υπηρεσία

Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων

Τμήμα Ασφ/σης, Συντάξεων & Παροχών Ασθ. ΕΕ

Τηλ.210-6783677, Fax: 210-6756318

Email: tm.asf.sint.par.ee@efka.gov.gr

Τμήμα Διακρατικών Συμβάσεων Κοιν. Ασφάλισης

Τηλ.210 6783690, Fax: 210-6744824

Email: tm.dska@efka.gov.gr

Ταχ. Δ/νση: Αγ. Κων/νου 8, 10241 Αθήνα

Γραφεία: Γερανού 42, 10431 Αθήνα

Αθήνα, 01.07.2019

Βαθμ. ασφαλείας

.....

Αριθ. πρωτ.

Δ21/62

Βαθμ. πρωτ.

.....

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 37

Προς

Τους αποδέκτες του Πίνακα Α΄

Κοινοποίηση

1. Υπουργείο Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γενική Γραμματεία Κοιν. Ασφαλίσεων
Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Ασφάλισης
Διεύθυνση Ειδικότερων Θεμάτων Ασφάλισης και Παροχών
Σταδίου 29 - 101 10 Αθήνα
2. Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.
Δ/νση Λειτουργίας & Υποστήριξης Εφαρμογών
Υποδιεύθυνση Υποστήριξης Πελατών
Λαγουμιτζή 40 – 117 45 Αθήνα
3. Υποομάδα Έργου Συντάξεων ΕΦΚΑ
Πατησίων 12 - 106 77 Αθήνα
4. «ΙΡΙΔΑ»
Κολοκοτρώνη 4 - 10561 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Α) Εθνική και Ανταποδοτική σύνταξη σύμφωνα με τον ν.4387/2016 σε συνδυασμό με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 883/04 & 987/09 και τις Διμερείς Συμβάσεις Κοινωνικής Ασφάλειας (ΔΣΚΑ).

Β) Μετατροπή των περιόδων ασφάλισης/κατοικίας εξωτερικού και αποτύπωση των ελληνικών περιόδων ασφάλισης/κατοικίας στα κοινοτικά/διακρατικά έντυπα.

Σχετ.: 1. Οι με αρ. 24/2017, 47/2017, 6/2018 και 10/2018 εγκύκλιοι ΕΦΚΑ

2. Το αρ. πρωτ. 1045463/24-7-17 Γενικό Έγγραφο ΕΦΚΑ

Σε συνέχεια των ως άνω οδηγιών και όσον αφορά στη χορήγηση της σύνταξης γήρατος, αναπηρίας και επιζώντων **βάσει των διατάξεων του ν.4387/2016, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των Κανονισμών (ΕΚ) 883/04 & 987/09 και των Διμερών Συμβάσεων Κοινωνικής Ασφάλειας (ΔΣΚΑ)**, σας κοινοποιούμε την εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθ. **Φ.60000/3857/265/21.05.2019** (ΑΔΑ: 64Δ1465Θ1Ω-ΓΟΣ), διευκρινίζοντας επιπλέον τα ακόλουθα:

A.**ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**

Για τους σκοπούς χορήγησης σύνταξης και με την προϋπόθεση ότι έχει πραγματοποιηθεί **τουλάχιστον ένα έτος ασφάλισης** στην Ελλάδα (άρθρο 57 του βασικού Κανονισμού ΕΚ 883/04 και αντίστοιχες διατάξεις ΔΣΚΑ), θα εφαρμόζονται οι διατάξεις περί συνυπολογισμού περιόδων και υπολογισμού του ποσού (άρθρα 6 και 52 του Καν. 883/2004 και σχετικά άρθρα των ΔΣΚΑ), λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων που αφορούν στη σύμπτωση χρόνων (άρθρο 12 του εφαρμοστικού Κανονισμού 987/09 και αντίστοιχες διατάξεις των ΔΣΚΑ).

Ειδικά για τον υπολογισμό της Εθνικής Σύνταξης **γήρατος** και με την προϋπόθεση ότι έχει πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα **και ένα τουλάχιστον έτος κατοικίας**:

1. Θα λαμβάνονται υπόψη, πέραν των περιόδων κατοικίας στην Ελλάδα, και οι **χρόνοι κατοικίας** σε χώρες της Ε.Ε., του ΕΟΧ, στην Ελβετία ή σε χώρες με τις οποίες η Ελλάδα έχει συνάψει ΔΣΚΑ, όπως αυτές γνωστοποιούνται στα ευρωπαϊκά έντυπα E205/SED P5000 (για τον υπολογισμό του ποσού) ή στα έντυπα σύνδεσης ΔΣΚΑ.

2. Εάν σύμφωνα με τη νομοθεσία άλλων χωρών της Ε.Ε., του ΕΟΧ, την Ελβετία ή χωρών ΔΣΚΑ δεν πιστώνονται και επομένως δεν γνωστοποιούνται στα σχετικά ευρωπαϊκά/διακρατικά έντυπα χρόνοι κατοικίας, θα λαμβάνονται υπόψη, **και** ως περίοδοι κατοικίας, οι **χρόνοι ασφάλισης** που γνωστοποιούνται από τους ξένους ασφαλιστικούς φορείς στα ανωτέρω έντυπα.

Τονίζουμε ότι δεν λαμβάνονται υπόψη για τις ανάγκες του συνυπολογισμού (άρθ. 6 του Καν. 883/04 & σχετικές διατάξεις των ΔΣΚΑ) περίοδοι κατοικίας στο εξωτερικό που προκύπτουν από άλλου τύπου βεβαιώσεις (π.χ. Βεβαίωση δήλωσης κατοικίας από δημοτικές υπηρεσίες της Γερμανίας, της Αυστρίας κλπ), παρά μόνο ως πρόσθετο στοιχείο για τον προσδιορισμό των περιόδων κατοικίας στην Ελλάδα (βλ. σχετ. εγκύκλιο μας αρ. 10/2018).

Σημειώνεται επιπλέον ότι, με την προϋπόθεση ότι διαπιστώνονται τουλάχιστον 15 έτη κατοικίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, το ύψος της εθνικής σύνταξης καθορίζεται από τις ελληνικές περιόδους κατοικίας και δεν επηρεάζεται σε περίπτωση που η συνολική κατοικία υπολείπεται των 40 ετών.

B.**ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΓΗΡΑΤΟΣ, ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΕΠΙΖΩΝΤΩΝ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΕΕ & ΤΙΣ ΔΣΚΑ**

Παραδείγματα υπολογισμού σύνταξης γήρατος (ανταποδοτικής και εθνικής) στα πλαίσια εφαρμογής του ν.4387/16 σε συνδυασμό με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 883/04 και 987/09 και τις ΔΣΚΑ περιλαμβάνονται στη συνημμένη εγκύκλιο του εποπτεύοντος Υπουργείου. Ακολουθούν επιπλέον παραδείγματα γήρατος, καθώς και σύνταξης αναπηρίας και επιζώντων.

α. ΣΥΝΤΑΞΗ ΓΗΡΑΤΟΣ**ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1** (ασφάλιση σε 3 χώρες ΕΕ)**ΕΛΛΑΔΑ:** 5 έτη ασφάλισης και 6 έτη κατοικίας**ΣΟΥΗΔΙΑ:** 6 έτη ασφάλισης και 9 έτη κατοικίας**ΓΕΡΜΑΝΙΑ:** 7 έτη ασφάλισης τα οποία λαμβάνονται υπόψη και ως κατοικία για τις ανάγκες υπολογισμού της Εθνικής σύνταξης**ΗΛΙΚΙΑ:** 67 ετών**Μ.Ο. Συντάξιμων Αποδοχών:** 1.200 €**ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ** δεν θεμελιώνεται, καθώς δεν υπάρχουν 15 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα.**ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ (ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ) ΠΑΡΟΧΗ:****Ανταποδοτική Σύνταξη:**

Το τμηματικό (ή αναλογικό) ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης υπολογίζεται στα **46,90€**, ως εξής:
 $1.200 \times 14,07\%$ (ποσοστό αναπλήρωσης για 18 έτη) $\times 5/18 = 46,90$

Εθνική Σύνταξη:

Θεωρητικό Ποσό:

Το ποσό για τα 18 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα, τη Σουηδία και τη Γερμανία ανέρχεται σε 368,64€Επειδή η συνολική διαμονή και στα 3 κράτη ανέρχεται σε 22 έτη: $368,64 \times 22/40 = 202,75€$

Πραγματικό Ποσό:

Βάσει της ελληνικής ασφάλισης: $202,75 \times 5/18 = 56,32€$ Βάσει της ελληνικής κατοικίας: $56,32 \times 6/22 = 15,36€$ **Καταβλητέο Ποσό Σύνταξης:** $46,90 + 15,36 = 62,26€$ **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2** (ασφάλιση σε 3 χώρες ΕΕ, στη μία εκ των οποίων κάτω του έτους)**ΕΛΛΑΔΑ:** 9 έτη ασφάλισης και 10 έτη κατοικίας**ΓΕΡΜΑΝΙΑ:** 10 μήνες ασφάλισης**ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ:** 27 έτη ασφάλισης (τα οποία λαμβάνονται υπόψη και ως κατοικία για τις ανάγκες υπολογισμού της Εθνικής)**ΗΛΙΚΙΑ:** 67 ετών**Μ.Ο. Συντάξιμων Αποδοχών:** 1.200 €

Επειδή στη Γερμανία έχει πραγματοποιηθεί χρόνος κάτω του 1 έτους και με την προϋπόθεση ότι ο γερμανικός φορέας βεβαιώνει ότι για τον λόγο αυτό δεν χορηγεί σύνταξη, ο γερμανικός χρόνος λαμβάνεται υπόψη κατ' αναλογία από τα κράτη μέλη που χορηγούν σύνταξη, σα να είχε διανυθεί υπό τη νομοθεσία τους (σχετ. το άρθρο 57 του Καν. 883/04), ως εξής:

- 2,50 μήνες ασφάλισης για την Ελλάδα ($10 \times 9/36$), δηλ. 0,21 έτη ($2,50/12$), άρα σύνολο ελληνικής ασφάλισης 9,21 έτη και

- 7,50 μήνες ασφάλισης για τη Βουλγαρία (10 X 27/36), δηλ. 0,63 έτη (7,50/12), άρα σύνολο βουλγαρικής ασφάλισης 27,63 έτη.

Ομοίως, οι 10 μήνες ασφάλισης της Γερμανίας που λαμβάνονται υπόψη ως κατοικία επιμερίζονται ως εξής:

- 2,70 μήνες κατοικίας για την Ελλάδα (10 X 10/37), δηλ. 0,23 έτη (2,7/12), άρα σύνολο ελληνικής κατοικίας 10,23 έτη και
- 7,30 μήνες κατοικίας για τη Βουλγαρία (10 X 27/37), δηλ. 0,61 έτη (7,30/12), άρα σύνολο βουλγαρικής κατοικίας 27,61 έτη.

Επομένως:

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ δεν θεμελιώνεται, καθώς δεν υπάρχουν 15 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα.

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ (ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ) ΠΑΡΟΧΗ:

Ανταποδοτική Σύνταξη:

Το τμηματικό (ή αναλογικό) ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης υπολογίζεται στα **110,73€**, ως εξής:
 $1.200 \times 36,91\%$ (ποσοστό αναπλήρωσης για 36,84 έτη ασφάλισης) $\times 9,21/36,84 = 110,73$

Εθνική Σύνταξη:

Θεωρητικό Ποσό:

Επειδή έχουν πραγματοποιηθεί πάνω από 20 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία: 384€.

Επειδή η συνολική διαμονή ανέρχεται σε 37,84 έτη:

$$384 \times 37,84/40 = 363,26€$$

Πραγματικό Ποσό:

Βάσει της ελληνικής ασφάλισης: $363,26 \times 9,21/20$ (ανώτατη περίοδος ασφάλισης) = 167,28€

Βάσει της ελληνικής κατοικίας: $167,28 \times 10,23/37,84 = 45,22€$

Καταβλητέο Ποσό Σύνταξης: 110,73 + 45,22= **155,95€**

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3 (ΔΣΚΑ Ελλάδας/Κεμπέκ – πλήρης στο 62°)

ΕΛΛΑΔΑ: 14 έτη ασφάλισης και 12 έτη κατοικίας

ΚΕΜΠΕΚ: 21 έτη ασφάλισης και 26 έτη κατοικίας (οι περίοδοι κατοικίας γνωστοποιούνται, βεβαιωμένες από την Ομοσπονδία του Καναδά)

ΗΛΙΚΙΑ: 62 ετών

Μ.Ο. Συντάξιμων Αποδοχών: 1.200 €

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ δεν θεμελιώνεται, καθώς δεν υπάρχουν 40 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα.

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ:

Ανταποδοτική Σύνταξη:

Ποσοστό αναπλήρωσης για 40 έτη ασφάλισης (14 Ελλάδας, 21 ασφάλισης Κεμπέκ & 5 κατοικίας μη παράλληλης με την ασφάλιση του Κεμπέκ) : 42,80%

Θεωρητικό Ποσό: $1.200 \times 42,80\% = 513,60€$

Τμηματικό (ή αναλογικό) ποσό: $513,60 \times 14/40 = 179,76€$.

Εθνική Σύνταξη:

Θεωρητικό Ποσό:

Επειδή υπάρχουν τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα και το Κεμπέκ: 384€

Επειδή η συνολική διαμονή ανέρχεται σε 38 έτη: $384 \times 38/40 = 364,80\text{€}$

Πραγματικό Ποσό:

Βάσει της ελληνικής ασφάλισης: $364,80 \times 14/20$ (ανώτατη περίοδος ασφάλισης) = 255,36€

Βάσει της ελληνικής κατοικίας: $255,36 \times 12/38 = 80,64\text{€}$

Καταβλητέο Ποσό Σύνταξης: $179,76 + 80,64 = 260,40\text{€}$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4 (ΔΣΚΑ Ελλάδα/Αυστραλίας – πλήρης στο 62°)

ΕΛΛΑΔΑ: 2,13 έτη ασφάλισης και 7 έτη κατοικίας

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ: Για θεμελίωση 39 έτη, 6 μήνες & 12 ημέρες (δηλ. 39,54 έτη)

Για υπολογισμό 475 μήνες (δηλ. 39,58 έτη)

ΗΛΙΚΙΑ: 62 ετών

Μ.Ο. Συντάξιμων Αποδοχών: 1.200 €

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ δεν θεμελιώνεται, καθώς δεν υπάρχουν 40 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα.

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ:

Ανταποδοτική Σύνταξη:

Ποσοστό αναπλήρωσης για 41,71 έτη ασφάλισης (2,13 Ελλάδας & 39,58 Αυστραλίας): 46,22%

Θεωρητικό Ποσό: $1.200 \times 46,22\% = 554,64\text{€}$

Τμηματικό (ή αναλογικό) ποσό: $554,64 \times 2,13/41,71 = 28,32\text{€}$

Εθνική Σύνταξη:

Θεωρητικό Ποσό:

Επειδή υπάρχουν τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης και 40 έτη διαμονής στην Ελλάδα και την Αυστραλία: 384€

Πραγματικό Ποσό:

Βάσει της ελληνικής ασφάλισης: $384 \times 2,13/20$ (ανώτατη περίοδος ασφάλισης) = 40,90€

Βάσει της ελληνικής κατοικίας: $40,90 \times 7/40$ (ανώτατη περίοδος διαμονής) = 7,16€

Καταβλητέο Ποσό Σύνταξης: $28,32 + 7,16 = 35,48\text{€}$

β. ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Στα παρακάτω παραδείγματα, οι υπολογισμοί γίνονται επί μέσου όρου συντάξιμων αποδοχών **1.350€**

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 (σύνταξη αναπηρίας από κοινή νόσο)

ΕΛΛΑΔΑ: 6 έτη ασφάλισης

ΙΤΑΛΙΑ: 3 έτη ασφάλισης

Ποσοστό Αναπηρίας: 90%

Έστω ότι θεμελιώνεται αυτοτελές δικαίωμα με τους ελληνικούς χρόνους, οπότε το ποσό υπολογίζεται ως εξής:

Ανταποδοτική Σύνταξη: $1350 \times 4,62\%$ (συντελεστής αναπλήρωσης για 6 έτη) = **62,37€**

Εθνική Σύνταξη: **345,60€** (ποσό σύνταξης όταν το δικαίωμα θεμελιώνεται με < 15 έτη βάσει της παρ. 2, του άρθ. 1 του Ν.4488/17)

Συνολικό ποσό: $62,37 + 345,60 =$ **407,97€**

Τμηματική Παροχή

Ανταποδοτική Σύνταξη

Θεωρητικό Ποσό: $1350 \times 6,93\%$ (ποσοστό αναπλήρωσης για 9 έτη) = 93,56€.

Τμηματικό ποσό: $93,56 \times 6/9 =$ **62,37€** (Για σύνολο ασφάλισης ≤ 15 ετών, το τμηματικό ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης είναι ίδιο με το αυτοτελές).

Εθνική Σύνταξη

Θεωρητικό Ποσό: 345,60€

Τμηματικό ποσό: $345,60€ \times 6/9 =$ **230,40€**

Σύνολο Ανταποδοτικής & Εθνικής: $62,37 + 230,40 =$ **292,77€**.

Επιλέγεται το αυτοτελές ποσό των **407,97€** ως συμφερότερο.

Θυμίζουμε ότι τυχόν μειώσεις λόγω ποσοστού αναπηρίας επηρεάζουν μόνο την Εθνική Σύνταξη, οπότε και πραγματοποιούνται αφού επιλεγεί το συμφερότερο σύνολο.

Στην ανωτέρω περίπτωση, για παράδειγμα, η Εθνική Σύνταξη θα ανερχόταν σε 259,20€ ($345,60 \times 75\%$) εάν το ποσοστό αναπηρίας ήταν 67%.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 (σύνταξη αναπηρίας από κοινή νόσο)

ΕΛΛΑΔΑ: 1 έτος ασφάλισης

ΗΠΑ: 16 έτη ασφάλισης (64 τρίμηνα : 4)

Ποσοστό Αναπηρίας: 90%

Δεν θεμελιώνεται **αυτοτελές συνταξιοδοτικό δικαίωμα**.

Η **τμηματική σύνταξη** υπολογίζεται ως εξής:

Ανταποδοτική Σύνταξη: $1350 \times 13,23\%$ (ποσοστό αναπλήρωσης για 17 έτη) = 178,61€ (θεωρητικό ποσό).

$178,61€ \times 1/17 =$ **10,51€**

Εθνική Σύνταξη: 360,96€ (Θ.Π. για 17 έτη ασφάλισης) $\times 1,00/17,00 =$ **21,23€**

Σύνολο Ανταποδοτικής & Εθνικής: $10,51 + 21,23 =$ **31,74€**

γ. ΣΥΝΤΑΞΗ ΘΑΝΑΤΟΥ

Στα παρακάτω παραδείγματα, οι υπολογισμοί γίνονται επί μέσων συντάξιμων αποδοχών **1.350€**

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 (Θάνατος ασφαλισμένου μετά τις 13/5/2016)

Ελλάδα: 15,08 έτη ασφάλισης (15 έτη και 1 μήνας)

Βέλγιο: 5,25 έτη ασφάλισης (5 έτη και 3 μήνες)

Υποβάλλουν αίτηση για σύνταξη επιζώντων η χήρα και ένα ορφανό.

Θεμελιώνεται **αυτοτελές δικαίωμα**, επειδή ο θανών είχε συμπληρώσει 15 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα:

Ανταποδοτική Σύνταξη (του θανόντα):

$1350\text{€} \times 11,62\%$ (συντ. αναπλήρωσης για 15,08 έτη) = **156,87€**

Εθνική Σύνταξη (του θανόντα): **346,21€** (για 15,08 έτη). Υπολογίζεται ως εξής: $353,28$ (ποσό εθνικής για 16 έτη ασφάλισης) - $345,60$ (ποσό εθνικής για 15 έτη ασφάλισης) = $7,68 \times 0,08 = 0,61 + 345,60 = 346,21$

Σύνολο: $156,87 + 346,21 =$ **503,08€**

Τμηματικός υπολογισμός:

Ανταποδοτική σύνταξη:

Ο συνολικός χρόνος ασφάλισης Ελλάδας και Βελγίου ανέρχεται σε 20,33 έτη.

$1350\text{€} \times 16,17\%$ (συντ. αναπλ. για 20,33 έτη) = 218,30€ το οποίο επιμερίζεται:

$218,30 \times 15,08/20,33 =$ **161,93**

Εθνική Σύνταξη:

$384 \times 15,08/20,00$ (ανώτατη περίοδος) = **289,54€**

Σύνολο: $161,93 + 289,54 =$ **451,47€**, άρα προκύπτει συμφερότερος ο αυτοτελής υπολογισμός.

Οπότε το ποσό των **503,08€** επιμερίζεται ως εξής:

Για τη **χήρα**: $503,08 \times 70\%$ (άρθ.19, παρ. 4 του ν.4611/19) = **352,16€**

Για το **ορφανό**: $503,08 \times 25\% =$ **125,77€**

Επειδή το δικαίωμα θεμελιώνεται αυτοτελώς, τα παραπάνω ποσά θα συγκριθούν με τα Κατώτατα Ποσά σύνταξης επιζώντων (άρθρο 1, παρ. 2, του ν.4499/2017), τα οποία και θα χορηγηθούν, εφόσον είναι συμφερότερα.

Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, το κατώτατο ποσό των 360,00€ που αντιστοιχεί σε 15 έτη ελληνικής ασφάλισης είναι συμφερότερο και για τη χήρα και για το ορφανό.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 (Θάνατος ασφαλισμένου μετά τις 13/5/2016)

Ελλάδα: 2,05 έτη ασφάλισης (2 έτη και 14 ημέρες)

Γαλλία: 5,25 έτη ασφάλισης (5 έτη και 3 μήνες)

Υποβάλλουν αίτηση για σύνταξη επιζώντων η χήρα και ένα ορφανό.

Εφόσον, με τον συνυπολογισμό του γαλλικού χρόνου ασφάλισης συντρέχουν οι χρονικές και οι ειδικές χρονικές προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας (άρθ. 12 παρ.1 του ν.4387/16), θεμελιώνεται δικαίωμα σε **τμηματική ανταποδοτική** σύνταξη, η οποία υπολογίζεται ως εξής:

$1350\text{€} \times 5,62\%$ (συντελεστής για 7,30 έτη) = 75,87€

$75,87 \times 2,05/7,30 =$ **21,31€**.

Επειδή θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα με χρόνο κάτω των 15 ετών, βάσει των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν.4488/2017, το **τμηματικό ποσό της Εθνικής σύνταξης** του θανόντα ανέρχεται σε **97,05€** (345,60 X 2,05/7,30).

Σύνολο Ανταποδοτικής και Εθνικής σύνταξης: 21,31 + 97,05 = **118,36€**.

Το ποσό αυτό επιμερίζεται στους δικαιούχους, ως εξής:

Χήρα: 118,36 X 70%= **82,85€**

Ορφανό: 118,36 X 25% = **29,59€**

Και συγκρίνεται με το Κ.Ο. θανάτου επιμερισμένο ανάλογα:

Χήρα: 360,00 X 2,05/7,30= **101,10€**

Ορφανό: 360,00 X 2,05/7,30=**101,10€**

Επομένως χορηγούνται τα Κατώτατα Ποσά που υπολογίστηκαν για τη χήρα και το ορφανό ως συμφερότερα.

Γ. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του εφαρμοστικού Κανονισμού 987/09, η μετατροπή περιόδων για τις ανάγκες του συνυπολογισμού του άρθρου 6 του βασικού Κανονισμού διενεργείται υποχρεωτικά, όταν: **α)** οι περίοδοι που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει της νομοθεσίας των εμπλεκόμενων κρατών μελών εκφράζονται σε **διαφορετικές μονάδες μέτρησης**, ή **β)** οι εμπλεκόμενοι φορείς **εκφράζονται σε ημέρες, αλλά διαχειρίζονται διαφορετικά συστήματα** (5, 6 ή 7 ημερών την εβδομάδα).

- Η μετατροπή **από ή σε ημέρες** διενεργείται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Σύστημα που βασίζεται σε	1 ημέρα αντιστοιχεί σε	1 εβδομάδα αντιστοιχεί σε	1 μήνας αντιστοιχεί σε	1 τρίμηνο αντιστοιχεί σε	Μέγιστος αριθμός ημερών ενός ημερολογιακού έτους
5 ημέρες	9 ώρες	5 ημέρες	22 ημέρες	66 ημέρες	264 ημέρες
6 ημέρες	8 ώρες	6 ημέρες	26 ημέρες	78 ημέρες	312 ημέρες
7 ημέρες	6 ώρες	7 ημέρες	30 ημέρες	90 ημέρες	360 ημέρες

- Στην περίπτωση συστημάτων στα οποία οι περίοδοι εκφράζονται **σε άλλες μονάδες**:
 - i) ένα έτος ισοδυναμεί με τέσσερα τρίμηνα, δώδεκα μήνες ή πενήντα δύο εβδομάδες και αντιστρόφως,
 - ii) δεκατρείς εβδομάδες ισοδυναμούν με ένα τρίμηνο και αντιστρόφως,

- iii) για τη μετατροπή των εβδομάδων σε μήνες και αντιστρόφως, οι εβδομάδες και οι μήνες μετατρέπονται σε ημέρες σύμφωνα με τους κανόνες μετατροπής για τα συστήματα που έχουν ως βάση τις έξι ημέρες σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα.

Τονίζουμε ότι **μόνο όταν οι χρόνοι αποτυπώνονται σε ημέρες, λαμβάνεται υπόψη το σύστημα εβδομάδας** που ακολουθεί ο ξένος Φορέας, ούτως ώστε να γίνεται η απαιτούμενη μετατροπή. Για το λόγο αυτό, στο SED P5000 που αντικαθιστά το έντυπο E205, ο φορέας που κοινοποιεί περιόδους εκφραζόμενες σε ημέρες, δηλώνει συγχρόνως εάν το σύστημα που διαχειρίζεται έχει ως βάση τις 5, 6, ή 7 ημέρες.

Στα πλαίσια της ενιαίας εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 987/09, και δεδομένου του μη συντονισμού της ελληνικής νομοθεσίας με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό ως προς το σύστημα ημερών ασφάλισης του τ.ΙΚΑ, παραθέτουμε τα παρακάτω παραδείγματα μετατροπής:

Παράδειγμα 1 -Χρόνος ΕΕ με σύστημα ημερών 7/εβδομάδα

Έστω ότι μας γνωστοποιείται (σε έντυπο E205CZ ή SED P5000) τσεχικός χρόνος ασφάλισης 3.600 ημερών, από 1/1/2000 έως 31/12/2009. Η Τσεχία εκφράζεται σε ημέρες και ακολουθεί σύστημα εβδομάδας 7 ημερών. Σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα, 1 μήνας ασφάλισης σε συστήματα εβδομάδας 7 ημερών ισοδυναμεί με 30 ημέρες και 1 έτος με 360. Επομένως, ο τσεχικός χρόνος αντιστοιχεί σε 10 έτη ασφάλισης (3600 : 360) που μετατρέπονται σε:

- 3.000 ημέρες (10,00 X 300) για το **τ.ΙΚΑ**,
- 10 έτη, 0 μήνες για τους **τ.ΟΓΑ**, **τ.ΟΑΕΕ** και **λοιπούς τ.ΦΚΑ** που εκφράζονται σε έτη και μήνες.
Το **τ.ΝΑΤ** θα λάβει υπόψη του τις 3.600 ημέρες της Τσεχίας ως έχουν, καθώς εφαρμόζει επίσης σύστημα εβδομάδας 7 ημερών.

Παράδειγμα 2 -Χρόνος ΕΕ με σύστημα ημερών 6/εβδομάδα

Έστω ότι μας γνωστοποιείται (σε έντυπο E205BE ή SED P5000) βελγικός χρόνος ασφάλισης 3.198 ημερών. Το Βέλγιο εκφράζεται σε ημέρες και ακολουθεί σύστημα εβδομάδας 6 ημερών. Σύμφωνα με τον ως άνω πίνακα, 1 μήνας ασφάλισης σε σύστημα εβδομάδας 6 ημερών ισοδυναμεί με 26 ήμερες και 1 έτος με 312. Επομένως, ο βελγικός χρόνος αντιστοιχεί σε 10,25 έτη (3.198 : 312) και μετατρέπεται σε:

- 3.075 ημέρες (10,25 X 300) για το **τ.ΙΚΑ**,
- 10 έτη και 3 μήνες για τους **τ.ΦΚΑ που εκφράζονται σε έτη και μήνες** (0,25 X 12 = 3 μήνες), και
- 3.690 ημέρες (10,25 X 360) για το **τ.ΝΑΤ**.

Παράδειγμα 3 -Χρόνος ΕΕ σε εβδομάδες

Έστω ότι μας γνωστοποιούνται 182 εβδομάδες ασφάλισης Κύπρου (ή Ηνωμένου Βασιλείου). Αυτό σημαίνει **3,50 έτη** ασφάλισης (182 : 52), δηλαδή:

- 1.050 ημέρες (3,50 X 300) για το **τ.ΙΚΑ**,
- 3 έτη και 6 μήνες για τους **τ.ΦΚΑ που εκφράζονται σε έτη, μήνες**, και
- 1.260 ημέρες (3,50 X 360) για το **τ.ΝΑΤ**.

Παράδειγμα 4 -Χρόνος ΕΕ σε μήνες

Έστω ότι μας γνωστοποιείται γερμανικός χρόνος ασφάλισης 127 μηνών. Αυτό σημαίνει:

3.175 ημέρες (127 X 25) για το **τ.ΙΚΑ**

10 έτη και 7 μήνες για τους **τ.ΟΓΑ, τ.ΟΑΕΕ** και λοιπούς τ.ΦΚΑ που εκφράζονται σε έτη και μήνες

3.810 ημέρες (127 X 30) για το **τ.ΝΑΤ**

Παράδειγμα 5 -Χρόνος ΕΕ σε τρίμηνα

Έστω ότι μας γνωστοποιούνται 15 τρίμηνα ασφάλισης Γαλλίας, από 1/1/2000 έως 30/9/2003. Με βάση τα ανωτέρω, τα 15 τρίμηνα αντιστοιχούν σε 3,75 έτη (15:4), δηλαδή:

– σε 1.125 ημέρες (3,75 X 300 ή 15 X 3 X 25)για το **τ.ΙΚΑ**

– σε 3 έτη και 9 μήνες για τους **τ.ΟΓΑ, τ.ΟΑΕΕ** και λοιπούς τ.ΦΚΑ που εκφράζονται σε έτη και μήνες

– σε 1.350 ημέρες (3,75 X 360) για το **τ.ΝΑΤ**

Τα ανωτέρω θα εφαρμόζονται σε συντάξεις αναπηρίας με έναρξη από 1.1.2019 και σε συντάξεις γήρατος και θανάτου με έναρξη από 1.2.2019, δεδομένου ότι από τις συγκεκριμένες ημερομηνίες δεν τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 94 του ν.4387/16, λαμβανομένων υπόψη και των οριζόμενων στο άρθρο 1 του ν.4554/18 ως προς την έναρξη του δικαιώματος συνταξιοδότησης. Για αιτήματα με έναρξη συνταξιοδότησης πριν από τις ανωτέρω ημερομηνίες, η μετατροπή των χρόνων του εξωτερικού θα διενεργείται βάσει των προγενέστερων για κάθε τ.ΦΚΑ οδηγιών.

Κατά τα λοιπά, υπενθυμίζουμε τις οδηγίες που έχουν δοθεί με τις εγκυκλίους 28/2010 του τ.ΙΚΑ και 63/2010 του τ.ΟΑΕΕ, σύμφωνα με τις οποίες, για τις περιόδους που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους, δεν λαμβάνεται υπόψη, κατά τη μετατροπή, σύνολο που υπερβαίνει τις 52 εβδομάδες, ή τους 12 μήνες, ή τα 4 τρίμηνα, ή τον αριθμό των ημερών που αναγράφονται στην τελευταία στήλη του ως άνω πίνακα. Ομοίως, επιπλέον χρόνοι μέσα στη ίδια χρονική περίοδο που σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες μιας εθνικής νομοθεσίας ή δίνονται σαν προσαύξηση (bonus), όπως π.χ. στην Ιταλία, τη Βουλγαρία ή τη Ρουμανία, δεν λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση ή τον υπολογισμό της συνταξιοδοτικής παροχής.

Δ.**ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΣΤΟ SED P5000**

- Για λόγους ενιαίας εφαρμογής και αναφορικά με αιτήματα που έχουν υποβληθεί **από 13/5/2016 και μετά**, οι ελληνικές περίοδοι ασφάλισης και κατοικίας στο **SED P5000** θα αποτυπώνονται σε **έτη, μήνες, μέρες**, από όλους τους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ τ.ΦΚΑ, με ακριβή αναγραφή των χρονικών διαστημάτων ασφάλισης και κατοικίας.

- Στις περιπτώσεις **συνταξιοδοτικών αιτημάτων γήρατος** που έχουν υποβληθεί από **13.5.2016** και μετά, θα πρέπει να συντάσσεται και να αποστέλλεται **SED P5000 με τις περιόδους ασφάλισης και κατοικίας στην Ελλάδα, ακόμα και εάν έχει ήδη σταλεί E205GR.**

Περαιτέρω διευκρινίσεις για τη συμπλήρωση των SEDs P5000 θα δοθούν με επόμενη οδηγία της Υπηρεσίας μας.

Ε. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΞΕΝΩΝ ΧΡΟΝΩΝ & ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΣΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΜΕΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ Κ.Α.

α) Μετατροπή ξένων χρόνων

Υπενθυμίζουμε ότι οι χρόνοι που έχουν πραγματοποιηθεί στις αντισυμβαλλόμενες χώρες αποτυπώνονται στα ξένα έντυπα σύνδεσης ως εξής:

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	έτη – μήνες – ημέρες
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	έτη – μήνες - ημέρες (για τη θεμελίωση) μήνες (για τον υπολογισμό)
ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ	εβδομάδες
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	έτη – μήνες – ημέρες
ΗΠΑ	τρίμηνα
ΚΑΝΑΔΑΣ	μήνες (για ασφάλιση & διαμονή)
ΚΕΜΠΕΚ	έτη (για ασφάλιση) μήνες (για διαμονή, όπως βεβαιώνεται από την Ομοσπονδία του Καναδά)
Ν.ΖΗΛΑΝΔΙΑ	εβδομάδες
ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ	έτη – μήνες – ημέρες

Για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων περί συνυπολογισμού, η μετατροπή των ξένων χρόνων θα εξακολουθήσει να διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα σε κάθε Διμερή Σύμβαση και τις μέχρι σήμερα σχετικές οδηγίες, ήτοι:

- 1 έτος ισοδυναμεί με 12 μήνες ή 52 εβδομάδες ή 300 ημέρες.
- 1 τρίμηνο ισοδυναμεί με 13 εβδομάδες ή 75 ημέρες.
- 1 μήνας ισοδυναμεί με 25 ημέρες.
- 1 εβδομάδα ισοδυναμεί με 5,769 ημέρες (300: 52 = 5,769).

β) Αποτύπωση ελληνικών περιόδων στα έντυπα σύνδεσης

Επί του παρόντος, θα εξακολουθήσουν να γνωστοποιούνται στους ξένους φορείς μόνο οι χρόνοι **ασφάλισης**, όπως ορίζεται στις σχετικές διατάξεις των ΔΣΚΑ. Ωστόσο, οι εν λόγω χρόνοι θα αποτυπώνονται **εφεξής** στα έντυπα σύνδεσης σε **έτη, μήνες, μέρες, από όλους τους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ τ.ΦΚΑ.**

ΣΤ.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ / ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

1. Κατ' εφαρμογή της παρ. 1γ' του άρθ. 56 του Καν. (ΕΚ) 883/04 και των σχετικών διατάξεων των ΔΣΚΑ, ο υπολογισμός της σύνταξης θα γίνεται με βάση τα στοιχεία που έχουν αποκτηθεί σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Με την εγκύκλιο αριθ. 47/2017 κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθ. 1 & της παρ. 1 του άρθ. 6 του Ν. 4488/2017 σχετικά με τον **ελάχιστο χρόνο ασφάλισης** που απαιτείται για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών της Ανταποδοτικής σύνταξης. Σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, όταν δεν υπάρχουν 5 έτη ελληνικής ασφάλισης μετά την 1/1/02, θα λαμβάνεται υπόψη για την συμπλήρωση της 5ετίας χρόνος ασφάλισης και πριν την 1/1/02. Για συντάξεις με έναρξη μετά την 1/1/2021 η περίοδος κλιμακώνεται στην δεκαετία. Διευκρινίζουμε ότι στις περιπτώσεις εφαρμογής των διατάξεων των Κανονισμών Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των ΔΣΚΑ, στις οποίες ο συνολικός ελληνικός χρόνος **υπολείπεται των 5 ετών (ή των 10 ετών από 1/1/21)**, για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών της Ανταποδοτικής σύνταξης **θα λαμβάνεται υπόψη όσος χρόνος ασφάλισης έχει πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα**.

2. Τα πρόσωπα με χρόνους ασφάλισης στον τ.ΟΓΑ πριν το 1998, τα οποία καλύπτουν την προϋπόθεση υποχρέωσης ασφάλισης στον κλάδο κύριας ασφάλισης του τ.ΟΓΑ (ν.2458/97) βάσει ασφάλισης σε χώρα Ε.Ε. ή ΔΣΚΑ μετά το 1998, τεκμαίρεται ότι έχουν μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές για το εν λόγω χρονικό διάστημα ίσες με το 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου μισθού άγαμου μισθωτού, σύμφωνα με τη συνημμένη εγκύκλιο του ΥΠΕΚΑΑ.
3. Σε αιτήσεις συνταξιοδότησης υποβληθείσες κατά τη μεταβατική περίοδο 13/5/2016 - 31/12/2018 εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθ. 94 του Ν.4387/2016 (σχετ. οι οδηγίες των εγκυκλίων αριθ. 24/2017 & 6/2018 της Γενικής Δ/νσης Απονομής Συντάξεων).
4. Βάσει της παρ. 2 του άρθ. 31 του Ν. 4387/2016, στην περίπτωση συνταξιοδότησης λόγω **αναπηρίας από εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια**, το συνολικό ποσό Εθνικής και Ανταποδοτικής σύνταξης δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της Εθνικής σύνταξης για 20 έτη, όπως αυτό διαμορφώνεται κάθε φορά (σήμερα αντιστοιχεί σε 768,00€).

Υπενθυμίζουμε ότι στις περιπτώσεις **εφαρμογής των Κανονισμών ΕΕ**, για τη χορήγηση σύνταξης λόγω αναπηρίας από εργατικό ατύχημα από ελληνικής πλευράς, απαιτείται η εφαρμοστέα νομοθεσία κατά την τέλεση του ατυχήματος να είναι η ελληνική, γεγονός το οποίο και στοιχειοθετεί την αναπηρία κατά την νομοθεσία μας. Στην περίπτωση αυτή, το συνταξιοδοτικό δικαίωμα θα κρίνεται με τις διατάξεις του Κεφ. 2 του τίτλου ΙΙΙ του Καν. (ΕΚ) 883/04 σε συνδυασμό με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας συνταξιοδότησης λόγω **αναπηρίας από εργατικό ατύχημα**. Ως εκ τούτου και δεδομένου ότι η νομοθεσία μας δεν απαιτεί χρονικές προϋποθέσεις, η σύνταξη θα υπολογίζεται πάντα βάσει του εδ. α' της παρ. 1 του άρθ. 52 του 883/04 και των διατάξεων της ελληνικής νομοθεσίας (αυτοτελής παροχή). Στις περιπτώσεις όμως που εφαρμοστέα νομοθεσία κατά την τέλεση του εργατικού ατυχήματος είναι η νομοθεσία άλλου κράτους μέλους, τότε το ατύχημα θεωρείται εργατικό μόνο για το άλλο κράτος, το οποίο και βαρύνεται αντίστοιχα. Περαιτέρω και επειδή ένα ατύχημα δεν παύει να αποτελεί βίαιο συμβάν από το οποίο επέρχεται αναπηρία ή θάνατος, η περίπτωση θα κρίνεται από ελληνικής πλευράς ως αίτηση απονομής σύνταξης αναπηρίας ή θανάτου από ατύχημα εκτός εργασίας και **δεν** θα

καταβάλλεται το ποσό που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της Εθνικής σύνταξης για 20 έτη, αλλά το ποσό της σύνταξης, όπως αυτό υπολογίζεται βάσει των διατάξεων του Ν.4387/2016 σε συνδυασμό με τους Καν. (ΕΚ) 883/04 και 987/09 (τμηματικό ή αυτοτελές).

Όσον αφορά τις περιπτώσεις επαγγελματικής ασθένειας στο πλαίσιο εφαρμογής των Καν. (ΕΚ) 883/04 και 987/09, ισχύουν οι κωδικοποιημένες οδηγίες τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (Μέρος Γ', Κεφ. Β', Τμήμα ΙΙΙ), επισημαίνοντας ότι από εφαρμογή του Καν. 883/04 δεν υπάρχουν ξεχωριστές διατάξεις για την σκληρογόνο πνευμονοκονίαση και πλέον εφαρμόζονται πλήρως και σε αυτή την περίπτωση οι διατάξεις που ισχύουν για τις υπόλοιπες επαγγελματικές ασθένειες (Κεφ. 2, Τίτλος ΙΙΙ, του Καν. ΕΚ 883/04).

5. Οι οδηγίες που περιλαμβάνονται στην ενότητα της συνημμένης εγκυκλίου του ΥΠΕΚΑΑ με τίτλο «Ιδιαιτερότητες Διμερούς Σύμβασης Κοινωνικής Ασφάλισης με τον Καναδά» έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην ΔΣΚΑ Ελλάδας-Κεμπέκ σύμφωνα και με τις διατάξεις της εν λόγω Συμφωνίας περί συνυπολογισμού και υπολογισμού της ελληνικής παροχής (άρθρα 17 & 20).

Τονίζεται ότι, κατά την εφαρμογή των ως άνω ΔΣΚΑ, για τον υπολογισμό του θεωρητικού ποσού της Εθνικής σύνταξης γήρατος θα λαμβάνονται υπόψη:

- στη συνολική ασφάλιση, οι ξένοι χρόνοι ασφάλισης και κατοικίας (μη παράλληλης με ασφάλιση) που θα έχουν συνυπολογιστεί για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις περί συνυπολογισμού των εν λόγω Συμβάσεων (άρθρο ΙΧ της Ελληνοκαναδικής και άρθρο 20 της Ελληνοκεμπεκικής Σύμβασης), και
- στη συνολική κατοικία, (η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη συνολική ασφάλιση βάσει της οποίας θεμελιώθηκε το συνταξιοδοτικό δικαίωμα - σχετ. το Παράδειγμα VI της συνημμένης εγκυκλίου του ΥΠΕΚΑΑ), οι ξένοι χρόνοι κατοικίας, ακόμα κι αν συμπίπτουν με χρόνους ασφάλισης.

Στη συνέχεια, θα ακολουθεί ο υπολογισμός της τμηματικής παροχής βάσει των ελληνικών περιόδων ασφάλισης και κατοικίας (σχετ. το Παράδειγμα 3 γήρατος της Ενότητας Β' της παρούσας).

Επισημαίνεται, ακόμη, ότι ο καναδικός ασφαλιστικός φορέας συμφώνησε να γνωστοποιεί πλέον, σε κάθε περίπτωση, όλους τους χρόνους κατοικίας στον Καναδά (και όχι μόνο τους μη παράλληλους με ασφάλιση). Επομένως, για την επεξεργασία των αιτήσεων συνταξιοδότησης λόγω γήρατος βάσει του ν.4387/16 και των ΔΣΚΑ με Καναδά/Κεμπέκ, για τις οποίες έχουν ήδη παραληφθεί ή θα παραληφθούν έντυπα που περιλαμβάνουν μόνο τους μη παράλληλους με ασφάλιση χρόνους κατοικίας, είναι απαραίτητο να αναζητηθούν από τον ασφαλιστικό φορέα του Καναδά νέα έντυπα σύνδεσης με το σύνολο των περιόδων κατοικίας.

6. **Οι περίοδοι κατοικίας στην Ελλάδα** θα προσδιορίζονται με αφαίρεση συμμιγών αριθμών, ως εξής:

Έστω ότι υπάρχει κατοικία στην Ελλάδα κατά το διάστημα από 11/9/1997 έως 18/3/2008

2008 / 03 / 18

1997 / 09 / 11

10 6 7

έτη μήνες μέρες

7. Όσον αφορά το ζήτημα της **ελάχιστης παροχής** και της χορήγησης -ή μη- της συμπληρωματικής παροχής του άρθρου 58 του Καν. 883/04 και των αντίστοιχων διατάξεων ΔΣΚΑ, αναμένονται σχετικές οδηγίες από το εποπτεύον Υπουργείο.

8. Ως παραδείγματα υπολογισμού σύνταξης ΕΕ/ΔΣΚΑ βάσει του ν.4387/16 (εθνικής και ανταποδοτικής), θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κυρίως τα παραδείγματα της παρούσας εγκυκλίου και της συνημμένης εγκυκλίου του εποπτεύοντος Υπουργείου, καθώς τα παραδείγματα της εγκυκλίου Φ.60000/18191/976/19-9-17 (ΑΔΑ: ΨΞΩ5465Θ1Ω-ΘΧΟ) του ΥΠΕΚΑΑ είχαν δοθεί μεμονωμένα και ειδικά για τους σκοπούς του υπολογισμού της Εθνικής σύνταξης.

Ζ.**ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ**

Οι υπάλληλοι που είναι αρμόδιοι για την έκδοση συνταξιοδοτικών αποφάσεων κατ' εφαρμογή των Κανονισμών ΕΚ 883/04 & 987/09 καθώς και των ΔΣΚΑ, αφού λάβουν γνώση της παρούσας εγκυκλίου και των συνημμένων της, θα πρέπει να εισάγουν στο ΟΠΣ-ΕΦΚΑ τα στοιχεία των συνταξιοδοτικών υποθέσεων, σύμφωνα με τις κοινοποιούμενες οδηγίες σε συνδυασμό με αυτές που περιλαμβάνονται στο *Εγχειρίδιο χρήσης λογισμικού έκδοσης συντάξεων ΕΕ - ΔΣΚΑ*, προκειμένου να ολοκληρώνεται η σχετική διαδικασία.

Συν.: η Φ.60000/3857/265/21.05.19 εγκύκλιος ΥΠΕΚΑΑ

Εσωτερική διανομή

Γραφείο Διοικητή
Γραφεία Υποδιοικητών
Γραφείο Γεν. Δ/ντριας Συντάξεων
Γραφείο Γεν. Δ/ντριας Παροχών & Υγείας
Γραφείο Γεν. Δ/ντή Πληροφορικής & Επικοινωνιών

Ο Διοικητής ΕΦΚΑ

Λάμπρος Σέμπος

Ακριβές Αντίγραφο

*Η Προϊσταμένη του Τμήματος Ασφάλισης,
Συντάξεων & Παροχών Ασθενείας ΕΕ*

Αμαλία Λαγουδάκη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
 ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
 ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
 ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 Δ/ΝΣΗ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
 ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΠΑΡΟΧΩΝ
Τμήμα Εφαρμογής Κανονισμών Ε.Ε.
Τμήμα Διμερών Συμβάσεων ΚΑ & Σχέσεων με
Διεθνείς Οργανισμούς στον τομέα ΚΑ.
 Διεύθυνση: Σταδίου 29
 Ταχ. Κώδ: 101 10 Αθήνα
 Πληροφορίες: Θ.Καραχρήστου –Π.Γκόβα
 Τηλέφωνο: 210-33.68.338 / 8169
 Fax: 210 - 33.68.167
 E-mail: intaffairs@ypakp.gr

Αθήνα, 21.05.2019

Αριθ. Πρωτ.: Φ.60000/3857/265

ΠΡΟΣ:
 ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΘΕΜΑ: Υπολογισμός της Σύνταξης του ν. 4387/2016 (Α' 85) σε συνδυασμό με τις διατάξεις περί συνυπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 883/2004 και 987/2009 και των αντίστοιχων διατάξεων των Διμερών Συμβάσεων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Σε απάντηση σχετικών ερωτημάτων του ΕΦΚΑ, αναφορικά με το εν θέματι αντικείμενο, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΙΜΕΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Όταν εξετάζεται η θεμελίωση δικαιώματος σε κύρια σύνταξη και ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει χρόνο σε κάποια χώρα της Ε.Ε. – ΕΟΧ- Ελβετία, εφαρμόζεται το άρθρο 52 του Κανονισμού ΕΚ 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004.

Κατά το άρθρο αυτό, ο αρμόδιος φορέας για την παροχή κύριας σύνταξης υπολογίζει το ποσό της οφειλόμενης παροχής με δύο τρόπους (αυτοτελής παροχή και τμηματική παροχή) και αποδίδει το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει βάσει των υπολογισμών. Ως προς την αυτοτελή παροχή, αυτή υπολογίζεται μόνο όταν οι όροι που απαιτούνται για τη θεμελίωση δικαιώματος σε συνταξιοδοτικές παροχές, πληρούνται αποκλειστικά δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, στις περιπτώσεις που ο ενδιαφερόμενος έχει χρόνο ασφάλισης σε κάποια χώρα της Ε.Ε., του ΕΟΧ ή την Ελβετία, και με την προϋπόθεση ότι θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα γήρατος και αυτοτελώς λαμβάνοντας υπόψη μόνο τους χρόνους ασφάλισης στην Ελλάδα, θα πρέπει να γίνουν κατ' αρχάς δύο τρόποι υπολογισμού από τον ΕΦΚΑ (αφενός υπολογίζοντας μόνο με τον ελληνικό χρόνο

ασφάλισης και κατοικίας -αυτοτελής παροχή- και αφετέρου - με συνυπολογισμό του χρόνου ασφάλισης και κατοικίας στις χώρες της Ε.Ε., του ΕΟΧ και στην Ελβετία) και να δοθεί το μεγαλύτερο από τα δύο ποσά που θα προκύψουν. Σε περίπτωση που δε θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα λαμβάνοντας υπόψη αποκλειστικά το χρόνο ασφάλισης στην Ελλάδα, ο υπολογισμός της συνταξιοδοτικής παροχής θα γίνει μόνο με συνυπολογισμό του χρόνου ασφάλισης και κατοικίας.

Αναλυτικότερα, ο τρόπος υπολογισμού της αυτοτελούς παροχής γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες του ν.4387/2016 (Α' 85), λαμβάνοντας υπόψη αποκλειστικά τους χρόνους ασφάλισης και κατοικίας στην Ελλάδα. Η κύρια σύνταξη σύμφωνα με το ν. 4387/2016 αποτελείται από δύο μέρη, το μέρος της ανταποδοτικής σύνταξης (άρθρα 8 και 28 του ν. 4387/2016) και το μέρος της εθνικής σύνταξης (άρθρο 7 του ν. 4387/2016).

Ως προς τον τρόπο υπολογισμού με συνυπολογισμό του χρόνου ασφάλισης και κατοικίας στις χώρες της Ε.Ε., του ΕΟΧ και στην Ελβετία, στο τμήμα της εθνικής σύνταξης, ο ΕΦΚΑ υπολογίζει κατ' αρχήν το θεωρητικό ποσό συνυπολογίζοντας το χρόνο ασφάλισης και τον χρόνο κατοικίας στο εξωτερικό σαν να είναι χρόνος που έχει πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, από το θεωρητικό ποσό που προκύπτει, ο ΕΦΚΑ υπολογίζει το πραγματικό ποσό κατ' αναλογία του ελληνικού χρόνου ασφάλισης και κατοικίας.

Ι. Παράδειγμα θεμελίωσης δικαιώματος αποκλειστικά με την αρχή συνυπολογισμού – Αίτημα για συνταξιοδότηση με την συμπλήρωση του 62^{ου} έτους της ηλικίας με 40 έτη ασφάλισης:

Ελληνική ασφάλιση 16 ετών
Ελληνική κατοικία 18 ετών
Γερμανική ασφάλιση 24 ετών
Μ.Ο. Συνταξίμων Αποδοχών = 1.200 €
62 ετών

Θεμελιώνεται δικαίωμα σε σύνταξη γήρατος μόνο με συνυπολογισμό των περιόδων ασφάλισης στη Γερμανία (στο 62^ο έτος της ηλικίας με 40 έτη ασφάλισης) ως εξής:

Υπολογισμός Σύνταξης

Ανταποδοτική Σύνταξη

Ως προς τον τρόπο υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης, ο ΕΦΚΑ υπολογίζει ένα θεωρητικό ποσό με το ποσοστό αναπλήρωσης που θα υπολογιζόταν αν όλα τα χρόνια ασφάλισης είχαν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, αποδίδει το τμήμα του ποσού που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΟΣΟ

1.200 € (Μ.Ο. Συνταξίμων Αποδοχών)*42,80% (Ποσοστό Αναπλήρωσης για 40 έτη) = 513,60 €

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

513,60€*16 έτη ελληνικής ασφάλισης /40 έτη συνολικής ασφάλισης Ε.Ε. =205,44 €

Εθνική σύνταξη:

Ως προς τον τρόπο υπολογισμού της εθνικής σύνταξης, ο ΕΦΚΑ υπολογίζει ένα θεωρητικό ποσό θεωρώντας ότι όλα τα χρόνια ασφάλισης και όλα τα χρόνια κατοικίας είχαν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, αποδίδει το τμήμα του ποσού που

αντιστοιχεί στα χρόνια ασφάλισης και κατοικίας που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΟΣΟ

Μειώσεις λόγω ασφάλισης δεν υπάρχουν αφού έχει 40 χρόνια ασφάλισης συνολικά σε Ελλάδα και Γερμανία και επομένως αντιστοιχεί στα 384€.

Μειώσεις λόγω κατοικίας δεν υπάρχουν αφού συνολικά έχει 42 χρόνια διαμονής σε Ελλάδα και Γερμανία. Επομένως το τελικό θεωρητικό ποσό ανέρχεται σε 384€.

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

Μειώσεις λόγω ασφάλισης: $384 \text{ €} * 16 \text{ (Ελληνική Ασφάλιση)} / 20 \text{ (Ανώτατος αριθμός ετών ασφάλισης)} = 307,20 \text{ €}$

Μειώσεις λόγω κατοικίας: $307,20 * 18 \text{ (Ελληνική Κατοικία)} / 40 \text{ (Ανώτατος αριθμός ετών κατοικίας)} = 138,24 \text{ €}$

Άρα η συνταξιοδοτική παροχή του ασφαλισμένου στο παράδειγμα αυτό ανέρχεται σε 343,68 € (205,44+138,24).

II. Παράδειγμα θεμελίωσης δικαιώματος αφενός αυτοτελώς και αφετέρου με συνυπολογισμό, σύμφωνα με το άρθρο 52 του Ε.Κ. 883/2004 – Αίτημα για συνταξιοδότηση με την συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας 15 έτη ασφάλισης (1^ο) :

Ελληνικός χρόνος ασφάλισης: 16 έτη

Ελληνικός χρόνος κατοικίας: 18 έτη

Γερμανικός χρόνος ασφάλισης: 24 έτη

Μ.Ο. Συνταξίμων Αποδοχών = 1.200 €

67 ετών

Θεμελιώνεται δικαίωμα σε σύνταξη γήρατος αυτοτελώς (67^ο έτος ηλικίας και 16 έτη ασφάλισης) αλλά και με συνυπολογισμό περιόδων (67^ο έτος ηλικίας και 40 έτη ασφάλισης), οπότε ο υπολογισμός της παροχής έχει ως εξής:

A. ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

Ανταποδοτική σύνταξη:

$1.200 * 12,39\% \text{ (ποσοστό αναπλήρωσης για 16 έτη)} = 148,68 \text{ €}$

Εθνική σύνταξη:

Η παροχή που αντιστοιχεί στα 16 έτη ασφάλισης ισούται με 353,28 €.

Μειώσεις λόγω κατοικίας: $353,28 * 18 / 40 = 158,98 \text{ €}$

Άρα η αυτοτελής συνταξιοδοτική παροχή του ασφαλισμένου ανέρχεται σε 307, 66 € (148,68+158,98).

B. ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕ ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ανταποδοτική σύνταξη:

Το αναλογικό ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης υπολογίζεται στα **205,44€**, $[=(1.200 * 42,80\%) * 16 / 40]$

Εθνική σύνταξη:

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΟΣΟ

Επειδή συμπληρώνονται συνολικά σε Ελλάδα και Γερμανία πάνω από 20 έτη ασφάλισης και 40 έτη κατοικίας, το θεωρητικό ποσό ανέρχεται σε 384 €.

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

Ποσό που αντιστοιχεί στα χρόνια ασφάλισης: $384 * 16/20 = 307,20$ €

Ποσό που αντιστοιχεί αφού ληφθούν υπόψη και τα έτη διαμονής: $307,20 * 18/40 = 138,24$ €

Άρα η τμηματική συνταξιοδοτική παροχή του ασφαλισμένου ανέρχεται σε 343,68 € (205,44+138,24).

Γ. Επειδή εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 52 του Καν. ΕΚ 883/04 (σύγκριση του αυτοτελούς και του τμηματικού ποσού σύνταξης και καταβολή της συμφερότερης παροχής) ο ασφαλισμένος θα λάβει το μεγαλύτερο ποσό, που εν προκειμένω είναι η συνταξιοδοτική παροχή με εφαρμογή του συνυπολογισμού περιόδων ασφάλισης, δηλ. τα 343,68 € (αφού $343,68 > 307,66$).

	Ανταποδοτική Σύνταξη	Εθνική Σύνταξη	Σύνολο
	1.200€ οι μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές		
<u>Αυτοτελές Ελληνικό δικαίωμα</u>	148,68€	158,98€	307,66 €
<u>Με συνυπολογισμό ξένου χρόνου</u>	205,44€	138,24€	343,68 €

III. Παράδειγμα θεμελίωσης δικαιώματος αφενός αυτοτελώς και αφετέρου σύμφωνα με το άρθρο 52 του Ε.Κ. 883/2004– Αίτημα για συνταξιοδότηση με την συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας 15 έτη ασφάλισης (2^ο):

Ελληνική ασφάλιση: 16 έτη

Ελληνική κατοικία: 8 έτη

Γερμανική ασφάλιση: 9 έτη

Μ.Ο. Συνταξίμων Αποδοχών = 1.200 €

Ηλικία: 67 ετών

Θεμελιώνεται δικαίωμα σε σύνταξη γήρατος αυτοτελώς (67^ο έτος ηλικίας και 16 έτη ασφάλισης), αλλά και με συνυπολογισμό περιόδων (67^ο έτος ηλικίας και 25 έτη ασφάλισης) οπότε ο υπολογισμός της παροχής έχει ως εξής:

A. ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

Ανταποδοτική σύνταξη:

1.200 € (Μ.Ο. Συνταξίμων Αποδοχών) *12,39 % (Ποσοστό Αναπλήρωσης για 16 έτη)=
148,68 €

Εθνική σύνταξη

Η Εθνική Σύνταξη που αντιστοιχεί στα 16 έτη ασφάλισης ισούται με 353,28 €.

Μειώσεις λόγω κατοικίας: Ο ασφαλισμένος έχει 8 έτη κατοικίας στην Ελλάδα και συνεπώς δεν συμπληρώνει τα 15 έτη που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4387/2016. Επομένως, δεν λαμβάνει το μέρος της εθνικής.

Άρα η συνταξιοδοτική παροχή του ασφαλισμένου ανέρχεται σε 148,68 € (148,68+0).

Β. ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕ ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ανταποδοτική σύνταξη:

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΟΣΟ

1.200 € (Μ.Ο. Συνταξίμων Αποδοχών)*20,68% (Ποσοστό Αναπλήρωσης για 25 έτη)=
248,16 €

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

Το αναλογικό ποσό της Ανταποδοτικής υπολογίζεται στα **158,82€** [248,16€ *16 /25]

Εθνική:

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΟΣΟ

Επειδή συμπληρώνονται συνολικά σε Ελλάδα και Γερμανία πάνω από 20 έτη ασφάλισης αντιστοιχεί στα 384€.

Μειώσεις λόγω κατοικίας: $384 * 17 / 40 = 163,20$ €

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

Μειώσεις λόγω ασφάλισης: $163,20 * 16 / 20 = 130,40$ €

Μειώσεις λόγω κατοικίας: $130,40 * 8 / 17 = 61,37$ €

Άρα η συνταξιοδοτική παροχή του ασφαλισμένου ανέρχεται σε 220,19 € (158,82+61,37).

Γ. Επειδή εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 52 του Καν. ΕΚ 883/04 (σύγκριση του αυτοτελούς και του τμηματικού ποσού σύνταξης και καταβολή της συμφερότερης παροχής) ο ασφαλισμένος θα λάβει την συνταξιοδοτική παροχή με την εφαρμογή του συνυπολογισμού περιόδων ασφάλισης, δηλ. τα 220,19 € (αφού $220,19 > 148,68$).

	Ανταποδοτική Σύνταξη	Εθνική Σύνταξη	Σύνολο
	1.200€ οι μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές		
<u>Αυτοτελές Ελληνικό δικαίωμα</u>	148,68€	0€	148,68 €
<u>Με συνυπολογισμό ξένου χρόνου</u>	158,82€	61,37€	220,19 €

Με τον ίδιο τρόπο υπολογίζεται το ποσό της κύριας σύνταξης στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται η αρχή του συνυπολογισμού βάσει των διατάξεων της εκάστοτε εφαρμοζόμενης Διμερούς Συμφωνίας Κοινωνικής Ασφάλισης. Στις περιπτώσεις εφαρμογής των κανόνων των Διμερών Συμφωνιών Κοινωνικής Ασφάλισης, ο

συνυπολογισμός περιόδων ασφάλισης ενεργοποιείται μόνο εφόσον αυτό είναι αναγκαίο, δηλαδή μόνο εφόσον ο δικαιούχος δεν θεμελιώνει αυτοτελές δικαίωμα σε συνταξιοδοτική παροχή. Έτσι, στο ανωτέρω παράδειγμα ο ασφαλισμένος θα δικαιούταν συνταξιοδοτική παροχή ύψους 148,68€.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει χρόνος κατοικίας στην Ελλάδα, ή υπάρχει χρόνος κατοικίας κάτω του έτους (άρθρο 52 του Ε.Κ. 882/2004 και αντίστοιχα άρθρα των Διμερών Συμφωνιών Κοινωνικής Ασφάλισης) είναι ευνόητο ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνυπολογισμού περιόδων κατοικίας και κατ' επέκταση χορήγησης του τμήματος της εθνικής σύνταξης. Επομένως, θα δοθεί μόνο το τμήμα της ανταποδοτικής σύνταξης. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που οι περίοδοι κατοικίας στην Ελλάδα, και οι περίοδοι κατοικίας σε άλλο κράτος που δύνανται να συνυπολογισθούν, δεν αρκούν για την συμπλήρωση 15 ετών κατοικίας.

VI. Παράδειγμα ασφαλισμένου χωρίς κατοικία στην Ελλάδα:

Μέλος εταιρείας στην Ελλάδα και υποχρεωτικά ασφαλιστέος στον ΟΑΕΕ για 20 έτη, ο οποίος κατοικεί σε μια Τρίτη χώρα ή σε κάποια χώρα της Ε.Ε-Ε.Ο.Χ-Ελβετία ή χώρα με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει Διμερή Συμφωνία Κοινωνικής Ασφάλισης για όλο του τον βίο, δικαιούται ανταποδοτική σύνταξη όχι όμως εθνική από τη στιγμή που δεν έχει κατοικήσει τουλάχιστον 1 έτος στην Ελλάδα.

V. Παράδειγμα ασφαλισμένου με 1 έτος κατοικίας στην Ελλάδα:

Ελληνική ασφάλιση: Μέλος εταιρείας στην Ελλάδα και υποχρεωτικά ασφαλιστέος στον ΟΑΕΕ για 13 έτη.

Ελληνική κατοικία: 6 έτη

Γερμανική ασφάλιση: 2 έτη

Γερμανική κατοικία: 2 έτη

Στην προκειμένη περίπτωση ο ασφαλισμένος θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος. Κατά τον υπολογισμό των δύο μερών της σύνταξης χορηγείται το τμήμα της ανταποδοτικής σύνταξης, ωστόσο τα έτη κατοικίας (στο σύνολο 8) δεν επαρκούν για τον υπολογισμό της εθνικής σύνταξης. Επομένως, το εν λόγω κομμάτι δεν θα χορηγηθεί.

Ιδιαιτερότητες Διμερούς Σύμβασης Κοινωνικής Ασφάλισης με τον Καναδά:

Στη Διμερή Συμφωνία Κοινωνικής Ασφάλισης μεταξύ Ελλάδος και Καναδά προβλέπεται ότι λαμβάνεται υπόψη **τόσος χρόνος ασφάλισης και κατοικίας** στην αντισυμβαλλόμενη χώρα, **όσος απαιτείται** για τη θεμελίωση δικαιώματος. Οι περίοδοι ασφάλισης ή κατοικίας οι οποίες λαμβάνονται υπόψη δεν δύνανται να είναι παράλληλοι σε άλλες περιόδους ασφάλισης ή κατοικίας.

Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο ΙΧ παρ.1 της Διμερούς Σύμβασης Κοινωνικής Ασφάλισης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Καναδά, η οποία κυρώθηκε με το ν. 2492/1997 (Α' 83) «Περίοδοι σύμφωνα με την Καναδική και την Ελληνική Νομοθεσία» προβλέπεται ότι «1. Εάν ένα πρόσωπο δεν δικαιούται να λάβει παροχή επειδή δεν έχει συγκεντρώσει επαρκείς πιστωθείσες περιόδους σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός Μέρους, η θεμελίωση του δικαιώματος του προσώπου αυτού για την καταβολή της παροχής αυτής θα γίνει με συνυπολογισμό των περιόδων αυτών και, στο μέτρο που απαιτείται, των περιόδων που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία του άλλου Μέρους,

όπως ορίζεται στις παραγράφους 2 μέχρι 4, με την προϋπόθεση ότι οι περίοδοι δεν συμπίπτουν».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο XIV παρ.2 της Συμφωνίας «εάν ένα πρόσωπο δικαιούται να λάβει παροχή μόνο με την εφαρμογή των περί συνυπολογισμού διατάξεων του Κεφαλαίου 1, η οφειλόμενη σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία παροχή καθορίζεται ως ακολούθως:

(α) Ο αρμόδιος ελληνικός οργανισμός υπολογίζει αρχικά το ποσό της παροχής που θα εχορηγείτο στον ενδιαφερόμενο (θεωρητικό ποσό) εάν οι πιστωθείσες περίοδοι, που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία, και συνυπολογίσθηκαν σύμφωνα με τις περί συνυπολογισμού διατάξεις του Κεφαλαίου 1 για τη θεμελίωση δικαιώματος για παροχές γήρατος, αναπηρίας και επιζώντων, είχαν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δική του νομοθεσία.

(β) Για τον υπολογισμό του ποσού της παροχής, ο αρμόδιος οργανισμός λαμβάνει υπόψη το μισθό (αποδοχές), εισόδημα ή εισφορές που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια των πιστωθεισών περιόδων σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

(γ) Εάν το καθοριζόμενο κατά τα ανωτέρω ποσό υπολείπεται της ελάχιστης παροχής, που προβλέπεται σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τότε το ποσό της ελάχιστης παροχής θα ληφθεί υπόψη.

(δ) Εάν το ποσό της παροχής είναι ανεξάρτητο από τη διάρκεια των πιστωθεισών περιόδων, αυτό το ποσό λαμβάνεται ως θεωρητικό ποσό.

(ε) Με βάση το ποσό που υπολογίσθηκε σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παραγράφου, ο αρμόδιος οργανισμός υπολογίζει το ποσό της μερικής παροχής που πρέπει να καταβληθεί από αυτόν κατά την αναλογία που υπάρχει μεταξύ της διάρκειας των πιστωθεισών περιόδων, που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τη δική του νομοθεσία και της συνολικής διάρκειας των πιστωθεισών περιόδων που λήφθηκαν υπόψη.» Ως πιστωθείσα περίοδος που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία ορίζεται στο άρθρο I παρ. 1(γ) η περίοδος «εισφορών ή διαμονής η οποία επιτρέπει την κτήση δικαιώματος σε παροχή, σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία, και συμπεριλαμβάνει οποιαδήποτε περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας καταβάλλεται σύνταξη αναπηρίας, σύμφωνα με το Σύστημα Συντάξεων του Καναδά».

Επομένως, κατά τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης σύμφωνα με τους κανόνες περί συνυπολογισμού της Σύμβασης, το θεωρητικό ποσό διαμορφώνεται με συνυπολογισμό των πιστωθεισών περιόδων, σύμφωνα με τη νομοθεσία του Καναδά, που απαιτούνται για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

VI. Παράδειγμα θεμελίωσης δικαιώματος με συνυπολογισμό χρόνου ασφάλισης και διαμονής στον Καναδά – Αίτημα για συνταξιοδότηση με την συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας με 15 έτη ασφάλισης:

Ελληνική ασφάλιση 5 ετών

Ελληνική κατοικία 7 ετών

Καναδική ασφάλιση 8 ετών

Καναδική διαμονή 40 ετών

Μ.Ο. Συνταξίμων Αποδοχών = 1.200 €

67 ετών

Θεμελιώνεται δικαίωμα σε σύνταξη γήρατος μόνο με συνυπολογισμό περιόδων ασφάλισης στον Καναδά (στο 67^ο έτος της ηλικίας με 15 έτη ασφάλισης). Επομένως, ο υπολογισμός θα γίνει ως εξής:

Υπολογισμός Σύνταξης

Ανταποδοτική Σύνταξη

Για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων 15 ετών (ελάχιστη περίοδος ασφάλισης για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος) λαμβάνονται υπόψη τα 5 έτη ασφάλισης στην Ελλάδα, τα 8 έτη ασφάλισης στον Καναδά καθώς και 2 έτη διαμονής στον Καναδά. Ως προς τον τρόπο υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης, ο ΕΦΚΑ υπολογίζει ένα θεωρητικό ποσό με το ποσοστό αναπλήρωσης που θα υπολογιζόταν αν όλα τα λαμβανόμενα υπόψη χρόνια είχαν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, αποδίδει το τμήμα του ποσού που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΟΣΟ

1.200 € (Μ.Ο. Συνταξίμων Αποδοχών)*11,55% (Ποσοστό Αναπλήρωσης για 15 έτη) = 138,60 €

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

138,60€ * 5 έτη ελληνικής ασφάλισης /15 έτη συνολικής ασφάλισης = **46,20 €**

Εθνική σύνταξη:

Ως προς τον τρόπο υπολογισμού της εθνικής σύνταξης, ο ΕΦΚΑ υπολογίζει ένα θεωρητικό ποσό, λαμβάνοντας υπόψη τόσο χρόνο ασφάλισης και κατοικίας όσος απαιτείται, θεωρώντας ότι τα χρόνια αυτά έχουν πραγματοποιηθεί στην νομοθεσία της Ελλάδας. Στη συνέχεια, αποδίδει το τμήμα του ποσού που αντιστοιχεί στα χρόνια ασφάλισης και κατοικίας που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΟΣΟ

Η Εθνική σύνταξη που αντιστοιχεί σε 15 έτη ασφάλισης είναι 345,60€. Μειώσεις λόγω κατοικίας : $345,60 * 15 / 40 = 129,60€$.

ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

Μειώσεις λόγω ασφάλισης: $129,60€ * 5 \text{ έτη (Ελληνική Ασφάλιση)} / 15 \text{ (ελάχιστη προϋπόθεση ετών ασφάλισης)} = 43,20 €$

Μειώσεις λόγω κατοικίας: $43,20€ * 7 \text{ (Ελληνική Κατοικία)} / 15 = 20,16 €$

Άρα η συνταξιοδοτική παροχή του ασφαλισμένου στο παράδειγμα αυτό ανέρχεται σε 66,36 € (46,20€+20,16€).

Τα ανωτέρω έχουν ανάλογη εφαρμογή και σε κάθε άλλη Διμερή Συμφωνία Κοινωνικής Ασφάλισης με αντίστοιχη πρόβλεψη.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΠΡ. ΟΓΑ ΠΡΙΝ ΤΟ 1998

Οι ασφαλισμένοι ΟΓΑ με χρόνους ασφάλισης πριν το 1998, οι οποίοι καλύπτουν την προϋπόθεση υποχρέωσης ασφάλισης στον κλάδο κύριας ασφάλισης του πρ. ΟΓΑ (ν. 2458/97) βάσει ασφάλισης σε χώρα Ε.Ε. ή Διμερών μετά το 1998, για το μέρος της σύνταξης το οποίο υπολογίζεται με βάση το ν.4387/2016 (άρθρο 99, «*Μεταβατικές διατάξεις για συνταξιοδοτικές παροχές ασφαλιζομένων στον ΟΓΑ*»), τεκμαίρεται ότι έχουν μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές για το εν λόγω διάστημα ίσες με το 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου μισθού άγαμου μισθωτού.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ****Εσωτερική διανομή:**

1. ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
2. ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ
3. ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
4. ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΤΡΙΑΣ Κ.Α.
5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΠΑΡΟΧΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**1. ΕΦΚΑ****I. Γραφείο Διοικητή ΕΦΚΑ**

Αγ. Κων/νου 8
102 41, Αθήνα

II. Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων

Αγ. Κων/νου 8
102 41, Αθήνα

III. Γενική Διεύθυνση Συντάξεων

Διεύθυνση Απονομής Διεθνών Συντάξεων
Ακαδημίας 22
106 71, Αθήνα

IV. Γενική Διεύθυνση Εισφορών και Ελέγχων

Διεύθυνση Ασφάλισης
Σατωβριάνδου 18 & Ίωνος
104 32, Αθήνα

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**Γενικό Λογιστήριο του Κράτους**

Γενική Δ/ση Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού
Δ/ση Εισοδηματικής Πολιτικής
Κάνιγγος 29,
106 82, Αθήνα

3. ΝΑΤ

Εθνικής Αντιστάσεως 1
185 31, Πειραιάς